

Špilje Hrvatske

Špilje su podzemni prostori različitih dimenzija i oblika koje najčešće nastaju proširenjem horizontalnih ili blago nagnutih pukotina ili granica između taložnih slojeva stijena.

U postanku špilja ključnu ulogu imaju vodenim tokovima obogaćeni ugljičnim dioksidom, koji sa površine poniru u podzemlje prateći pukotine u topivim stijenama krša. Voda kemijski otapa vapnenac i mehaničkim radom odlama i odnosi čestice stijene. Na taj način nastaju sve prostraniji kanali i podzemne dvorane.

Mineralni talozi koji se formiraju u jamama i špiljama zovu se **sige**. Pojam siga odnosi se na karakterističan način pojavljivanja minerala u špiljama i jamama, a ne označava sam mineral. Najčešći i najznačajniji talozi u mnogim špiljama su **kalcitne sige**. Svojim rastom mogu uklopliti i uhvatiti tragove mnogih drugih minerala, poplavnog detritusa, prašine iz zraka, te raznog organskog materijala. Oblik sige najviše ovisi o načinu njihovog postanka.

Stalaktiti i stalagmiti su izduženi vertikalno u smjeru kapanja vode. Stalaktiti rastu od stropa prema podu špilje, a stalagmiti obrnuto - od poda prema stropu. Kada stalagmit naraste toliko da se spoji sa stalaktitom, nastaje stup koji može doseći velike dimenzije.

Saljevi su također vrlo česte sige. Nastaju polaganom kristalizacijom iz tankog filma vode koja se slijeva po širokoj površini, a oblik im ovisi o podlozi na kojoj nastaju. Vrlo česti ornamenti špilja su **zavjese** i **kaskade** (kamenice).

U Hrvatskoj ima više od **8.000 špilja**. Dosad ih je samo 5.000 dovoljno istraženo.

Pronadi izlaz iz "špilje" na desno.

